

Course Plan

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی چابچة
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
سازمان پزشکی

دانشکده: پزشکی
نیم سال تحصیلی: اول ۱۴۰۰-۹۹
گروه آموزشی: بیوشیمی بالینی
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد بیوشیمی بالینی

نام و شماره درس: بیوشیمی بالینی - کد ۱۱
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد نظری
پیش نیاز: بیوشیمی عمومی، روش های آزمایشگاهی و شناخت و کار با دستگاه ها
زمان برگزاری کلاس: شنبه ۱۰-۱۲ و دوشنبه ۸-۱۰
مکان برگزاری کلاس: کلاس دانشجویان ارشد بیوشیمی
نام مدرس/مدرسین: دکتر اصغر زربان، دکتر محمد ملکانه، دکتر الهام چمنی، دکتر اعظم رضائی فریمانی، دکتر محمد زنگویی
آدرس دفتر مسوول درس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده پزشکی، طبقه دوم
تلفن دفتر: ۰۵۶ - ۳۲۳۸۱۵۷۷
زمان تماس یا مراجعه به دفتر: شنبه الی سه شنبه ۱۴:۳۰-۱۲
آدرس پست الکترونیک مسوول درس: azam_rezaei1@yahoo.com

- شرح درس: در این درس دانشجو با عملکرد بافت های مختلف بدن از جمله بافت قلب و عروق، خون، کبد، کلیه، گوارش، عصبی-عضلانی، استخوان و تولید مثل در حالت های طبیعی و پاتولوژیک آشنا می شود و شناخت لازم را در مورد تست های تشخیصی بیماریهای مربوطه کسب می نماید.
- هدف کلی: آشنایی با فاکتورهای بیوشیمیایی، موجود در مایعات بیولوژیک و ارزیابی تغییرات آنها در بیماریها

- اهداف اختصاصی:

- دانشجو باید بتواند در پایان این دوره و با مطالعه منابع مربوطه به اهداف ذیل دست یابد:
- ۱- اهمیت مایعات بیولوژیک و ادرار و تغییرات پاتولوژیک آنها را توضیح دهد.
  - ۲- انواع لیپیدها، لیوپروتئین ها و فرآیند و مکانیسم تشکیل پلاک های آترواسکروتیک را شرح دهد.
  - ۳- تستهای بیوشیمیایی ارزیابی اعمال کلیه، کبد و دستگاه گوارش را توضیح دهد.
  - ۴- الکترولیت ها و تغییرات پاتولوژیک آنها را شرح دهد.
  - ۵- ارزش تشخیصی تغییرات کلسیم فسفات و منیزیم را بیان نماید.
  - ۶- مکانیسم اثر داروها و مواد سمی در بدن را توضیح دهد.
  - ۷- تغییرات بیوشیمیایی مایع مغزی نخاعی، آمنیوتیک، شیر و ترشحات پانکراس را توضیح دهد.
  - ۸- بیوشیمی باروری و ناباروری را توضیح دهد.
  - ۹- بیوشیمی پورفیرین ها و اختلالات متابولیسمی را شرح دهد.
  - ۱۰- اختلالات بیوشیمیایی عضلانی را توضیح دهد.
  - ۱۱- اختلالات بیوشیمیایی عصبی را توضیح دهد.

۱۲- فرآیند و مکانسیم های درگیر در پیری را توضیح دهد.

۱۳- قادر به تفسیر نتایج آزمایش های مختلف باشد.

- روش تدریس:

۱) سخنرانی با استفاده از اسلایدهای آموزشی - ویدئو پروژکتور و وایت برد

۲) استفاده از فیلم های تهیه شده آموزشی (آفلاین و آنلاین)

۳) حل مسئله

۴) سمینار و ارائه توسط دانشجویان

۵) بحث و گفتگوی تعاملی

- لازم بذکر است:

📌 طرح درس مربوط به هر جلسه در سامانه نوید بارگذاری خواهد شد.

📌 کلاس ها به صورت ترکیبی (آنلاین-آفلاین) پیش بینی شده است.

- وظایف / تکالیف دانشجویان:

۱. مطالعه مباحث جلسه قبل و آمادگی جهت پرسش و پاسخ

۲. مطالعه مباحث مربوط به هر جلسه و شرکت فعال در کلاس

۳. شرکت در بحث گروهی

۴. حضور در کوئیزهای هر جلسه

۵. انجام تکالیف محوله

۶. حضور در ساعت مقرر و رعایت نظم کلاس

۷. هماهنگی نماینده با اساتید در صورت نیاز

۸. عدم غیبت بیش از حد مجاز

- ارزشیابی دانشجویان:

۱. ارزشیابی در طول دوره (فعالیت کلاسی، آزمون، تکلیف و ...): ۵۰٪ بارم: ۱۰ نمره

۲. ارزشیابی پایان دوره: ۵۰٪ بارم: ۱۰ نمره

۳. زمان آزمون (میان دوره و پایان دوره):

- سیاست مسئول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

▪ مطابق مقررات آموزشی ۴/۱۷ غیبت مجاز است و غیبت بیش از حد مجاز منجر به حذف درس میگردد

جدول زمانبندی درس

نیمسال اول

شماره جلسه	تاریخ	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
۱	۰۷/۱۹	بررسی مایعات بیولوژیک بدن و تغییرات بیوشیمیایی آن	دکتر زربان	شناخت انواع مایعات بیولوژیک و عملکرد آنها
۲	۰۷/۲۴	بررسی مایعات بیولوژیک بدن و تغییرات بیوشیمیایی آن	دکتر زربان	مطالعه مطالب جلسه گذشته
۳	۰۷/۲۶	بیوشیمی ادرار و تغییرات پاتولوژیک آن	دکتر زربان	آشنائی با سیستم ادراری
۴	۰۸/۰۱	بیوشیمی ادرار و تغییرات پاتولوژیک آن	دکتر زربان	مطالعه مطالب جلسه گذشته
۵	۰۸/۰۳	اختلالات آب و الکترولیت ها	دکتر زنگویی	آشنائی با الکترولیت های مختلف و عملکرد کلیه
۶	۰۸/۰۸	بیماری های کلیه و تستهای بیوشیمیایی مربوطه	دکتر زنگویی	آشنائی با عملکرد بافت کلیه
۷	۰۸/۱۰	بیماری های کلیه و تستهای بیوشیمیایی مربوطه	دکتر زنگویی	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۸	۰۸/۱۵	ارزش تشخیصی تغییرات کلسیم فسفات و منیزیم	دکتر ملکانه	مطالعه مطالب مبحث بافت استخوان
۹	۰۸/۱۷	بیماری های قلب و عروق	دکتر رضائی	مطالعه مطالب مربوط به مارکرهای قلبی
۱۰	۰۸/۲۲	مکانیسم و فرایند تشکیل پلاک های آترواسکلروتیک	دکتر رضائی	آشنائی با فاکتورهای التهابی
۱۱	۰۸/۲۴	سم شناسی و پایش دارو درمانی	دکتر چمنی	مطالعه مسیرهای متابولیسم در کبد
۱۲	۰۸/۲۹	بیماری های سیستم گوارش و پانکراس	دکتر چمنی	مطالعه بخش گوارش از درس بیوشیمی بافت
۱۳	۰۹/۰۱	بیماری های سیستم گوارش و پانکراس	دکتر چمنی	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۱۴	۰۹/۰۶	اختلالات مرتبط با قند خون - دیابت	دکتر ملکانه	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۱۵	۰۹/۰۸	اختلالات مرتبط با قند خون - دیابت	دکتر ملکانه	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۱۶	۰۹/۱۳	بیماری های کبد و تستهای بیوشیمیایی مربوطه	دکتر ملکانه	آشنائی با عملکرد بافت کبد
۱۷	۰۹/۱۵	بیماری های کبد و تستهای بیوشیمیایی مربوطه	دکتر ملکانه	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۱۸	۰۹/۲۰	بررسی بیوشیمیایی اختلالات عضلانی	دکتر ملکانه	آشنائی با بافت عضلانی
۱۹	۰۹/۲۲	بررسی بیوشیمیایی اختلالات عصبی	دکتر رضائی	آشنائی با بافت عصبی
۲۰	۰۹/۲۷	تغذیه بالینی	دکتر زربان	آشنائی با متابولیسم مواد سه گانه
۲۱	۰۹/۲۹	تغذیه بالینی	دکتر زربان	مطالعه مطالب ارائه شده در جلسه قبل
۲۲	۱۰/۰۴	بررسی بیوشیمیایی پورفیرین ها و اختلالات متابولیسمی	دکتر زربان	آشنائی با متابولیسم هم
۲۳	۱۰/۰۶	تست های غربالگری نوزادی	دکتر چمنی	مشارکت در تدریس - سمینار
۲۴	۱۰/۱۱	بیوشیمی باروری و ناباروری	دکتر ملکانه	مشارکت در تدریس - سمینار
۲۵	۱۰/۱۳	مکانیسم پیری	دکتر رضائی	آشنائی با انواع گونه های واکنش پذیر اکسیژن
۲۶	۱۰/۱۸	تفسیر تست های آزمایشگاهی	دکتر زربان	مطالعه مطالب ارائه شده در کلیه جلسات قبلی

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

❖ کتب و مقالات معتبر روز با نظر استاد

- ❖ Tietz Fundamentals of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics 7th Edition
- ❖ Henry Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods, last edition

نام و نام خانوادگی تدوین کننده: دکتر اعظم رضائی فریمانی